

De innovatieve OK van Optimus.

“Een Center of Excellence voor ons allemaal”

Medio 2019 is de Sint Maartenskliniek wereldwijd het eerste ziekenhuis met een baanbrekend nieuw OK-concept met bijbehorende verpleegafdelingen, een revalidatiecentrum en een polikliniek. Unica Building Projects is erbij voor alle elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties.

Waar ter wereld je ook in een operatiekamer komt; ze zijn allemaal op vrijwel dezelfde manier gebouwd. En dat niet alleen, ondanks alle vooruitgang in de medische industrie zien ze er al zo'n 40 jaar hetzelfde uit! Helaas niet omdat de chirurgische teams het zo geweldig vinden werken, maar omdat er “niets anders is”. De Sint Maartenskliniek in Ubbergen besloot dat het beter kon en vroeg bouwdirecteur Ben Elsenaar om met een nieuwbouwconcept te komen dat beter, veiliger, efficiënter en prettiger werkt.

De Sint Maartenskliniek is niet alleen toonaangevend in de behandeling van aandoeningen op het gebied van houding en beweging, maar ook in de toepassing van zorginnovaties zoals Zero-G (gewichtloosheid) en sensortechnologie. Het ziekenhuis betreedt graag onontgonnen terrein, zo ook voor de vervangende nieuwbouw. De opdracht was duidelijk: “Ben, wij willen de operatiekamer van de toekomst. Succes ermee!”

1.500 YouTube-filmpjes

“De OK van de toekomst, die bestaat natuurlijk niet”, zegt Ben. “Maar ik wist wel dat het anders kon. Ik wist alleen nog niet hoe.” Het was de start van een lange en soms frustrerende zoektocht naar vernieuwing. De bouwdirecteur kwam genoeg innovatieve fabrikanten tegen, maar niemand bood een alternatief voor de plafondpendels waar hij juist zo graag vanaf wilde. Bijna had hij het opgegeven, tot Ben ten einde raad zijn heil bij YouTube zocht. “Ik denk dat ik wel 1.500 filmpjes over OK’s heb bekeken, maar bij nummer 1.498 vond ik eindelijk wat ik zocht: de bijna ‘buitenaards’ aandoende Integrated Surgical Environment (ISE). De medisch specialisten van de Sint Maartenskliniek hadden aan één blik genoeg en binnen no-time zaten we in het vliegtuig naar Barcelona om de testlocatie van dit unieke concept met eigen ogen te bekijken.”

“Het OK-concept zit bomvol innovaties op het gebied van patiëntveiligheid.”

Mens boven techniek

Ontwikkelaar en leverancier van de ISE bleek het Zwitserse bedrijf Optimus, waarvan Peter Rekkers directeur Benelux is. “Optimus is opgericht door de Amerikaanse neurochirurg John Mangiardi, die zich gedurende zijn loopbaan vreselijk stoorde aan de risico’s en het gebrek aan comfort in operatiekamers”, vertelt Peter. “Hij stelde een lijst op met maar liefst 320 verbeterpunten op basis waarvan hij een revolutionair OK-concept ontwierp. Hierin wordt een aangename, intuïtieve en vooral veilige omgeving gecreëerd voor zowel het operatieteam als de patiënt. Een omgeving waarin de mens, de gebruiker, centraal staat en niet de techniek. De beste oplossingen vond hij vaak buiten de medische wereld. Zo vindt de volledig in het plafond geïntegreerde belichting haar oorsprong in de theaterwereld en keek hij logistieke processen af van de luchtvaartindustrie.”

Peter Rekkers (links) en Ben Elsenaar (rechts).

Kansloze superbugs

Naast comfort en eenvoud is veiligheid de belangrijkste drijfveer van het ontwerp. Peter vervolgt: “Het OK-concept zit bomvol innovaties op het gebied van patiëntveiligheid. Voor de ontsmetting van de OK’s gebruiken we ozon: een concept dat nog nooit in een OK is toegepast. Hierdoor hebben ook de meest resistente bacteriën, de zogenaamde superbugs, geen schijn van kans. De wanden van de OK’s worden vermengd met kleine metaaldeeltjes, waardoor bacteriën en schimmels afgestoten worden. Tot slot zorgt een innovatief luchtbehandelingssysteem ervoor dat de gehele OK een zogenaamde ‘veilige ruimte’ is. Hierdoor wordt het infectierisico nog verder omlaag gebracht.”

Luxehotel

Naast het OK-complex omvat de nieuwbouw verpleegafdelingen, een polikliniek en een revalidatieafdeling. “Ook hier staat de techniek volledig in dienst van de patiënt”, zegt Ben. “De revalidatieafdelingen lijken straks niet meer op een verpleegafdeling in een ziekenhuis. Ze zijn volledig gericht op een langdurig verblijf en ademen meer de sfeer van een luxehotel. Naast hypermoderne spraakgestuurde douches vind je er ook balkons met ramen die je, heel ouderwets, gewoon open kunt zetten. Niet vernieuwen om het vernieuwen dus, maar om de zorg te verbeteren.” >>

De bouwplaats van de nieuwbouwlocatie van de Sint Maartenskliniek in Ubbergen.

Unica kan het

De Sint Maartenskliniek selecteerde Unica en Carebuilders om al deze technische oplossingen daadwerkelijk te realiseren. Ook Optimus, opdrachtnemer voor het OK-complex, wilde met Unica werken. “Ik heb doelbewust voor Unica gekozen, omdat ik denk dat dat de enige partij is in Nederland die deze OK’s kan realiseren”, zegt Peter. “Niet alleen omdat ze de expertise heeft, maar juist ook het enthousiasme, de flexibiliteit en de nieuwsgierigheid die je nodig hebt om in ons hoofd te kijken en mee te denken over oplossingen die nog niet bestaan.”

“Het nieuwe OK-complex kan zomaar een belangrijke mijlpaal in de medische historie worden.”

Ben voegt toe: “Natuurlijk kies je bij zo’n groot project voor kwaliteit en een goede naam. Die heeft Unica zonder twijfel. Daarbij heeft het team van Unica zich in krap twee jaar tijd heel sterk gemanifesteerd als technisch partner van de Sint Maartenskliniek. Die goede samenwerking is heel belangrijk,

want wat we hier neerzetten is een *Center of Excellence* voor ons allemaal.”

Vertel iets nieuws!

“Toch ben ik, als dwarsdenker, best kritisch op de innovatiebereidheid van de technische branche als geheel”, vervolgt Ben. “Vaak is het advies wat behoudend en risicomijdend: bewezen technologie, oude wijn in nieuwe zakken. Terwijl ik als klant graag nieuwe dingen wil horen, techniek wil leren kennen waar ik het bestaan niet van afweet. Daar ligt een schone taak voor het bedrijfsleven: wees alert, loop voorop, vertel ons iets nieuws!”

Medische mijlpaal

Vanuit Unica werken Jeroen van Schaijk (projectmanager) en Jan Willem Schut (manager modificatie) nauw samen aan de technische realisatie van de nieuwbouw. Jan Willem vertelt: “Sinds 2016 zijn we actief bij de Sint Maartenskliniek. Het eerste contact ontstond bij een kleine storing, maar de samenwerking groeide al snel uit tot service, onderhoud en nu dus de nieuwbouw.”

Jeroen vervolgt: “Voor ons zijn de talrijke innovaties in het nieuwbouwproject een prachtige uitdaging. Op basis van het ontwerp werken we alle techniek uit in werktekeningen. Ook kopen we materialen in en bereiden we het werk dat we gaan uitvoeren tot in de puntjes voor. Om alle vernieuwingen ook daadwerkelijk toepasbaar te maken, werken we intensief samen met het bouwteam. Ook maken we dankbaar gebruik van de veelheid aan kennis binnen Unica. Van ICT en brandbeveiliging tot gebouwbeheerssystemen: vrijwel iedere Unica-discipline levert expertise aan de Sint Maartenskliniek. Die bundeling van krachten versterkt onze dienstverlening en mijn overtuiging dat we van dit project een succes gaan maken. Het nieuwe OK-complex kan zomaar een belangrijke mijlpaal in de medische historie worden. Ik ben ontzettend trots hier met ons team deel van uit te mogen maken.” •

